

Hygiënevloggers!

De groepen 6/7 van basisschool Ackerweide hebben ervaring met onderzoek naar eigen vragen. Ze werken met zes grote onderzoeksthema's per jaar. De kerndoelen op het terrein van taal en wereldoriëntatie worden aan het thema gekoppeld. Deze periode is het thema 'Hygiëne'.

Is het thema betekenisvol?

Juf Eveline: "Na het succes van het thema over de ruimte, moesten wij even op zoek! De keuze voor een thema hangt altijd van verschillende factoren af. Zijn er bijvoorbeeld nog belangrijke doelen die wij willen halen dit jaar, wat speelt er bij de kinderen en wat speelt er nu in de actualiteit? Wij wisten dat wij in deze periode een bezoekje mochten brengen aan het Archeon. Tja... ga maar eens op zoek naar een thema dat aansluit bij de kinderen én waarbij je nog eens allerlei doelen kunt behalen. Uiteindelijk zijn wij uitgekomen bij het thema 'Hygiëne, gewoon schoon'. Dit lijkt misschien een rare keuze; een tripje naar het Archeon (badhuizen, geen riolering) en het thema 'iets met hygiëne'. Toch hebben wij hier goed over nagedacht! De afgelopen tijd speelt het onderwerp hygiëne namelijk erg in de klas. De puberende lijven in groep 6/7 ontwikkelen zich in een rap tempo met alle ongemakken van dien. Dit was de afgelopen tijd dan

ook regelmatig onderwerp van gesprek. Het onderwerp leefde bij de kinderen. Dat is essentieel bij het kiezen van een overkoepelend thema: de drieslag. Is het betekenisvol voor kinderen, kunnen de doelen van de leerkracht er op zinvolle wijze aan gekoppeld worden en sluit het aan bij een actueel gegeven in de buitenwereld? Ja, dus."

"We beginnen altijd met een startweek om elk kind warm te maken voor het thema. Daarna ontstaan er subgroepjes, die allemaal een deel van het thema gaan uitwerken zoals 'haar', 'nagels' of 'huid'. Er worden onderzoeksvragen bedacht, de kinderen bedenken welke bronnen ze aanboren om informatie te vergaren en ze bedenken in dat kader ook welke beroepen er gekoppeld zijn aan dit themagebied. *We worden vloggers*, was het antwoord van de leerlingen nadat ze zich verdiept hadden in dat wat vloggers doen, hoe ze het doen en hoe ze er mee verdienen."

Ondernemende praktijk: zelfsturing

CBS Ackerweide gaat uit van drie basiskennmerken in het leerproces: emotioneel vrij zijn - nieuwsgierig zijn - zelfvertrouwen hebben. Die kenmerken vormen de basis van brede ontwikkeling. Kinderen hebben meer nodig dan alleen schoolse vaardigheden om het 'goed te kunnen doen'. Te denken valt aan vaardigheden als: uiten en vormgeven, samenwerken, voorstellingsvermogen en creativiteit, zelfsturing en reflectie.

Juf Eveline: "We zijn ons thema begonnen met een onderzoekje naar zeep. Juf Jozine had allemaal verschillende soorten zeep meegenomen naar school. De kinderen hebben experimentjes gedaan met alle soorten zeep. Het ene zeep schuimde pas als je er water bij deed, het andere zeep schuimde al direct. Best wel bijzonder! Er kwamen direct al allerlei vragen over zeep; hoe

wordt zeep bijvoorbeeld gemaakt en hoe komt het dat er zoveel soorten zeep zijn? Allemaal interessante vragen om te onderzoeken. Er werd ook een chemicus uitgenodigd."

Juf Eveline: "Op vrijdag hebben wij in de groep onderzoek gedaan naar Nederlandse vloggers. Wij merkten dat vloggers echt helemaal hip zijn! Sommige kinderen lopen met petjes en T-shirts van bekende vloggers. De juffen kwamen tot de pijnlijke conclusie dat we hier echt veel te weinig vanaf weten (we worden oud...). De kids hebben me haarfijn alles verteld over vloggers. We kwamen ook vloggers tegen die veel over beauty en verzorging vertelden in hun vlog. Ook kwamen wij erachter dat deze jonge mensen bakken met geld verdienen met hun vlog. Dit verdienen ze met reclame maken voor producten en door het verkopen van T-shirts en andere merchandise-artikelen".

Plannen hoort bij Ondernemend leren!

Planning thema: Gewoon schoon

week	maandag	dinsdag	donderdag	vrijdag
① 30 mei 6/m 3 juni	onderzoeks- vragen in het onderzoekplan schrijven vragenwoord maak	starten met onderzoeks plannen	leze filmpjes bewerken	onderzoek
② 6 t/m 10 juni	onderzoek!	onderzoek!	onderzoek!	script schrijven voor vlog
③ 13 t/m 17 juni	script schrijven en oefenen	vlog 1 filmen	filmpjes bewerken	filmpjes lekyken en publiceren
④ 20 t/m 24 juni	nieuw onder- werp vlog verkennen - onderzoek- plannen maken	onderzoek!	les Romeinse badhuis	onderzoek!
⑤ 27 t/m 1 juli	onderzoek!	les	script schrijven	script schrijven en oefenen
⑥ 4 t/m 8 juli	filmen vlog 2	bewerken vlog 2	woensdag! lekyken en publiceren	☀️ WAKANTIE !! ☺️

“De maandag daarna hebben de kinderen bedacht dat zij graag zelf vlogs willen gaan maken over hygiëne voor kinderen en ouders. We startten met het doen van onderzoek, waarna verschillende vlogs verschenen op SchouderCom en op YouTube! De kinderen hebben druk vergaderd over het maken van een vlog. Wie wil je er mee bereiken, hoe moet een vlog eruit zien, hoe lang is een vlog, hoeveel informatie moet erin een vlog en hoe breng je de informatie over? De leerlingen hebben ook een planning gemaakt.”

Talenten en Ondernemend leren

CBS Ackerweide vindt het belangrijk dat leerlingen onderzoek doen naar zaken die in de echte wereld ook spelen. De kinderen voelen zich dan betekenisvol en ontwikkelen niet alleen kennis uit een boekje, maar halen ook kennis uit andere bronnen zoals experts in de buurt of ver weg

(internet). Daarnaast ontwikkelen ze zich persoonlijk en ontdekken ze waar ze goed in zijn. Zo zie je in het filmpje dat een meisje vertelt dat ze goed is in informatie opzoeken en samenwerkt met iemand die creatief is en de vlog dus mooi kan maken. Ackerweide besteedt in elk thema ook aandacht aan beroepen die met het thema te maken hebben. Voor kinderen is dit een extra prikkel om na te denken over hun eigen sterke kanten en talenten in het kader van beroepskeuze die ze in de toekomst gaan maken. Eveline: “Ze leren hun kwaliteiten in te zetten en er een stapje aan toe te voegen. Voor ons is de aandacht voor de zone van de naaste ontwikkeling belangrijk. Talenten groeien door inzet”.

Tips voor de leerkracht bij het werken met **Ondernemend leren**

De tips van Eveline Vos:

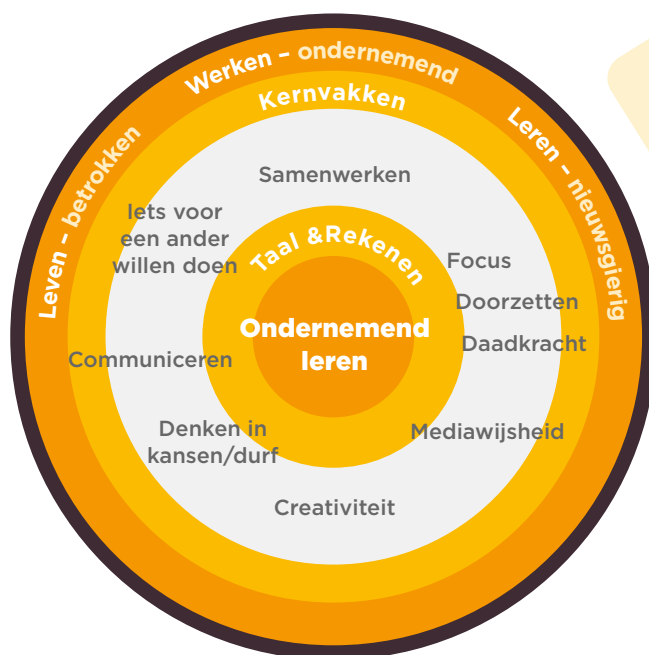
Tips voor de leerkracht

1 Leer van je leerlingen. Zij weten heel veel van vlogs en ik helemaal niet. 2 Blijf nieuwsgierig naar wat leerlingen beweegt.	3 Beweeg mee, leerlingen gaan zoveel sneller. Gun ze hun eigen tempo. 4 Bied hulp, waar zij hulp nodig hebben. Hebben	zij bijvoorbeeld vragen over het editen van een filmpje? Verzorg hierover dan een les of laat dat doen door een externe expert.

Wat is **Ondernemend leren** eigenlijk?

Op CBS Ackerweide krijgen de leerlingen kans om te oefenen met zogenoemde 21ste-eeuwse ondernemende vaardigheden zoals kansen zien, lef hebben, creativiteit ontwikkelen, samenwerken en doorzetten in een betekenisvolle context. Het helpt leerlingen om te ontdekken waar hun talenten liggen en een ondernemende houding te ontwikkelen. Bovendien gaan ze zich betrokken voelen bij de wereld om zich heen. Betrokken zijn bij leven, werken en levenslang leren in een maatschappij die steeds verandert.

De manier waarop *Ondernemend leren* in het onderwijs wordt ingevuld, kan variëren. Dat is afhankelijk van de speerpunten van een school, die door Ondernemend leren kunnen worden versterkt. Op CBS Ackerweide zijn de initiatieven van de kinderen zelf heel belangrijk. Door de drieslag-thema's krijgen kinderen kansen om verschillende interesses en talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Door een koppeling met *Ondernemend leren* kunnen kinderen hun verworven kennis en hun ontdekt talent betekenisvol maken voor andere kinderen of voor mensen in hun omgeving. De volgende kenmerken van Ondernemend leren zijn in de voorbeelden van het dossier *Ondernemend leren* en bij CBS Ackerweide te herkennen:

Uitdagend: De leerlingen worden uitgedaagd om in actie te komen en iets met hun kennis te doen.

Talentgericht: De leerlingen worden uitgenodigd hun talenten te laten zien en deze te benutten door samen te werken. Ze ervaren dat ze ertoe doen.

Ervaringsgericht: De leerlingen ervaren en reflecteren op die ervaringen. Ackerweide werkt met het concept Sociaal Culturele Praktijk, dat is een context met vragen, opdrachten uit de echte wereld. Ieder kind heeft in die context eigen inbreng en een eigen rol. Op die inbreng en de rol wordt gereflecteerd. En dat leidt tot nieuwe doelen die het kind wil gaan behalen.

Zelfsturend: De leerlingen van CBS Ackerweide krijgen ruimte om met eigen deelthema's te onderzoeken, zelf te plannen, samen een klus te klaren leert zelfstandig en in samenwerking met andere leerlingen, oefent invloed uit op de eigen ontwikkeling en neemt verantwoordelijkheid voor zijn of haar eigen gekozen doelen. Dat zorgt voor een gevoel van eigenaarschap.

Contextrijk: Buitenschoolse partners worden betrokken en zorgen voor een betekenisvolle en levens-echte leeromgeving. Zo is er een chemicus uitgenodigd om vragen over zeep, shampoo en gel te beantwoorden. De filmploeg van *De Dag Vandaag* werd bevraagd op belichting bij films. De vlogs worden echt getoond aan ouders en aan kinderen door ze op YouTube te plaatsen.

Werelds/ actief burgerschap:

In ondernemend onderwijs is een substantieel deel opgenomen voor burgerschap, wereldoriëntatie en sociale oriëntatie. Dit zijn richtingen die bijdragen aan een duidelijker beeld van de maatschappij en de eigen rol van de leerling daarin. CBS Ackerweide heeft ook een doorlopende ondernemende activiteit, die gericht is op burgerschap. De kinderen runnen namelijk een wereldwinkel op school.

Multidisciplinair: Een opdracht wordt bij voorkeur vanuit verschillende gezichtspunten benaderd; zo wordt hier het thema 'hygiëne' verbonden met taal en wereldoriëntatie.

Risicovol: Het ondernemen gaat ook om risico's durven nemen en de ervaring van 'falen'. En dan nog een keer. Als de planning van de vlog niet gehaald wordt, gaat de leerkracht samen met de subgroep kijken naar een oplossing.

(kenmerken uit *Ondernemend onderwijs, uitgangspunt voor het onderwijs van de toekomst*, 2015, Jong Ondernemen en Raad voor Ondernemend Nederland)

Op onderzoek uitgaan met een scheikundig expert

Zelf gel maken

Zelf starten met Ondernemend leren?

Let op signalen van kinderen zelf, bijvoorbeeld tijdens het kringgesprek, een gesprek over een leestekst, een opdracht in de methode of in de leerlingenraad.

Welk probleem signaleren ze en welke oplossingen hebben ze voor ogen? Dat kan gaan om het herinrichten van een schoolplein, willen helpen bij het maken van een hok voor de konijnen in de kinderboerderij, iets doen voor vluchtelingenkinderen of een vlog maken om je kennis over hygiëne te delen.

1 Het idee. Vanuit een maatschappelijk probleem, een signaal van de kinderen zelf of betekenisvolle opdrachten van binnenuit of buiten de school.

2 Het probleem onderzoeken. Als er energie vrijkomt bij het spreken over het probleem en de ideeën, besluit dan met elkaar het probleem goed te verkennen. Haal mensen naar binnen die er meer over weten. Verken met elkaar of het idee om het probleem op te lossen uitvoerbaar is.

3 De actie/het product. Nu gaat het om ontwerpen. En het aanbieden van een product of dienst zoals bij CBS Ackerweide de vlogs. Het bedenken hoe je de oplossing, het product of de dienst wilt aanbieden, bijvoorbeeld hoe je een vlog op het internet krijgt of beschikbaar stelt voor een bepaalde doelgroep.

4 Doen/ondernemen. De kinderen bieden het product of de dienst aan. Werkt het? Dan verder gaan. Werkt het niet? Onderzoeken wat er anders moet en kan.

5 Terugkijken/succes vieren. Hebben we het goed gedaan? Of niet? Wat kunnen we nu doen? CBS Ackerweide sluit elk thema af met een reflectie. Welke doelen zijn gelukt? Wat hebben ze geleerd? Kijken naar de vlog op internet is een feestelijk moment evenals het samen naar **dit filmpje** kijken en trots zijn met elkaar.

**Meer weten?
Klik voor meer
praktijkvoorbeelden
op dit dossier van
De Dag Vandaag.**